

A kötetet magyar-szlovák helynévmutató zárja, valamint egy irodalomjegyzék, amely a szerző szándéka szerint “egyben a Kisalföld-kutatás válogatott bibliográfiája szeretne lenni”.

Rezi Szikszai Mária

*

Lukács János (szerk.): VÁLTOZÁS - DIÁKSZEMMEL

”Azt mondd meg, Antoine: mi az,
nagy változás?

Mondtam már Désirée: egyfajta
tújúktójas.”

A fenti cím alatt megjelent, a Magyar Néprajszszakos Hallgatók II. Nemzetközi Konferenciáján (Illyefalva, 1993. október 14-18.) elhangzott előadások anyagából összeállított kötet bemutatóján vehettünk részt 1994. március 12-én a KMDSZ székházának klubtermében. A kötetet szerkesztője, Lukács János és szaklektora, Keszeg Vilmos ismertette. Szép számmal voltak jelen a kolozsvári bölcsészkar Magyar Nyelv és Kultúra Tanszékének tanárai is.

Sorozatindítónak készült a kötet (magyar néprajszszakos hallgatók kiadványai. 1. kötet) és ez többszörösen örvendetes esemény számunkra. Sajnos, nem érkezett be a nyomdába valamennyi előadás, a kötet anyaga azonban így is érdekes és tanulságokat rejtgető. “Folklorisztika” címszó alá került Páll Éva, Jakab Zsuzsa, Komáromi Tünde és Tomán Erzsébet előadása; “Társadalomnéprajz” címszó alá Stekovics Rita, Borbély Éva, Szűcs Alexandra, Bali János, Kertész Nóra, Benedek H. János; “Határesetek” címszó alá Tekei Erika, Heilig Balázs, Tóth Erika, Szász Mónika, Pongrácz Judit előadásai.

A kötet terjesztése ingyenes; beszerezhető a KMDSZ-nél és a Magyar Nyelv és Kultúra Tanszékén.

Csobán Endre Attila

*

Zsók Béla: AZ EGYSZERI EMBER. Hunyad vármegyébe telepedett bukovinai székelyek körében gyűjtött tréfás mesék. Ion Creangă Könyvkiadó Bukarest 1993.

A Bukarestben élő, de maga is dévai csángó szerző első önálló köteteként érdekes kis mesegyűjteményt tesz az olvasó asztalára. A Bukovinából Hunyad megyébe (Dévára, Csernakeresztúrra, Sztrigyszentgyörgyre és Vajdahunyadra) telepedett székelyek sajátos életvilágába nyerünk bepillantást a kötetecske történetei által. A mesélők tréfálkozó, nagyotmondó kedvüket élik ki a történetek nagyrészében.

A mesékben még elevenen jelen van a bukovinai élet élménye, de meghatározó a "móduvázás", a század elejére jellemző moldvai munkavállalások tapasztalata is. A történetek nagyrésze a csángó telepeselek mindennapjaiból ered, így tehát a mesélők élettere, életrendje, erkölcsi elvárásai körvonalazhatók általuk.

A gyűjtemény nem követ monografikus szempontot, ezért mi csak ösztönöznünk tudjuk a szerzőt a dévai csángók meséinek összegyűjtésére.

Zakariás Erzsébet

*

STUDII ȘI COMUNICĂRI. ETNOLOGIE. Tomul VII. Editura Academiei Române. Sibiu 1993. 239. l.

Ilie Moise szerkesztésében napvilágot látott a Szebeni Akadémiai Intézet Társadalomkutató részlegének újabb évkönyve.

A kiadványban román és szász kutatók tanulmányait, könyvismertetőit tették közzé. A román néprajzkutatók klasszikus nemzedékéből megemlítjük I.C. Chițimiat, aki az 1877-es román függetlenségi háború a román nép történeti tudatában élő képről készített tanulmányt. A román irodalmi folklór területéről közölte dolgozatát Dobre Alexandru (tábori katonaköltészetről), Coatu Nicoleta (mágiától a művészetig), Ispas Sabina (három testvér - kilenc sárkány), Sîrbu Laura (Lápos környéki ráolvasások), Știucă Narcisa (gyermek és felnőtt folklór viszonya), Moise Ilie (a legénységek szervezete és működése), Bilțiu Pamfil (a Szamos völgyi temetés), Grama Ana (az erdélyi román falvak tudatosodása 1780-1865 között), Gangolea Lia (a rituális kenyér Szászváros környéki falvakban).

Külön fejezetet szentel az évkönyv a romániai németek népi kultúrájának. Ebben Hannenheim Marie Luise a barcasági, Klusch Horst pedig a Beszterce környéki szász ünnepi viseletről közölt dolgozatot.

Figyelemre méltó az, hogy a tanulmányokat pontos, lényegretörő német nyelvű kivonatok és tartalomjegyzék kísérik.

Pozsony Ferenc

*

Pávai István: AZ ERDÉLYI ÉS A MOLDAVI MAGYARSÁG NÉPI TÁNCZENÉJE. Teleki László Alapítvány. Budapest 1993.

A jeles erdélyi népzene-kutató Pávai István 1993-ban megjelent könyvében az erdélyi és a moldvai magyarság népi tánczenéjének rendszeres összefoglalóját nyújtja. A szerző a korán elhunyt neves magyar néptánc-kutató, Martin György tanítványaként a hetvenes évek elejétől emberfeletti energiával vetette bele magát a népi táncdallamok gyűjtésébe és rendszerezésébe.